

SLOVENSKI NAROD

Izbija vsak dan popodne, izvzema nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petit & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petit vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davak posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisli se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODEUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. — — — JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

HITLER MOBILIZIRA!

Zaradi smrtne obsodbe petih narodnih socialistov je Hitler zagrozil z uporom in odredil mobilizacijo svojih čet

Berlin, 24. avgusta. Zaradi smrtnih obsodb petih narodnih socialistov v Beuthenu, ki so bili obtoženi zaradi umora nekoga komuniste, je zavladalo v narodno socialističnih krogih silno razburjenje. Dočim so računali, da se napram narodnim socialistom ne bodo uporabljale kazni, določene za politična teroristična dejanja v zadnji zaslišanju, uredbi, meneč, da je naprejena predvsem proti komunistom in socialnim demokratom, je izredno sodišče izreklo smrtne kazni. Prvemu presenečenju se je sedaj pridružil silno ogroženje in narodno socialistični tisk bruh ogem in žveplo na vlado in predsednika republike. Narodni socialisti so začeli že odkrito govoriti z uporom in njihovo glavno glasilo »Der Angriff« je včeraj objavilo poslanico strankinega vodstva, v kateri naglašajo, da bo imela izvršitev smrtne obsodbe posledice, ki jih ne more še nihče predvideti. Hitler je postal obsojenim narodnim socialistom brzoljav, v katerem naglašajo, da je z njimi nerazdružno zvezan ter da je njihova osvoboditev prva naloga 13 milijonov pristaev narodno socialistične stranke. Tudi predsedniku republike je bil poslan brzoljavni protest.

ra v kalli zaduži, če treba, tudi z najbrezobzirnejšimi sredstvi. Zdi se, da je Nemčija na pragu usodnih dogodkov. Najbližja bodočnost bo odločila, kdo bo vodil bodočo usodo Nemčije: Hitler ali Papen. Pariz, 24. avgusta. AA. Iz Berlina poročajo, da so hitlerjevci preredili demonstracije proti razsodbi beuthenskega sodišča pred samim zaporom, kjer se nahajajo obsojeni hitlerjevci. Do večjih incidentov ni prišlo. Hitlerjevci so s tem v zvezi priredili zborovanja po vseh krajih Gornje Šlezije in zahtevali, da se obsojeni pomilostijo. Berlin, 24. avgusta. AA. Predsednik nemške vlade Papen je sprejel šefa glavnega štaba napadalnih oddelkov kapetana Roehna, ki je predsedniku vlade svetoval, naj stori vse potrebne korake, da se obsojeni Hitlerjevci pomilostijo. Opozoril je pri tem na ogromne posledice, ki bi jih imela izvedba sodbe beuthenskega sodišča. Za zdaj še niso znane vse podrobnosti tega razgovora

med Roehnom in Papenom, splošno mišljenje pa je, da Papen v nobenem slučaju ne bo dopustil izvršiti obsodbe. Tudi kapetan Roehn je prepričan, da bodo obsojeni hitlerjevci pomilostjeni. Pariz, 24. avgusta. AA. »Echo de Paris« se bavi z vprašanjem posledic, ki bi jih utegnili imeti izvršitev sodbe beuthenskega sodišča, in med drugim pravi: Predsednika nemške vlade Papena so te stvari spravile v zelo nerodno položaj. Če izpolnjuje pomilostitev na smrt obsojenih hitlerjevcev, bo nemško javno mnenje smatralo, da je kapituliral pred grožnjami hitlerjevcev, ter da je s tem ustvaril prav nevaren primer. Če bi pa dopustil, da se obsodba izvrši, potem bi Hitlerjeva religija dobila novih mučnikov, ki bi nacionalnim socialistom bili zelo ugodno propagandistično sredstvo za njihove strankarske namene. Zato je povsem razumljivo, da Papen zahteva, naj se mu dovoli čas, da o vsem tem dobro premisli.

Revolucija v Braziliji

Revolucionarni pokret ima fašistični značaj in ga podpirajo tudi italijanska konzularna zastopstva — Vlada je proglasila obsedno stanje nad vso državo — Mornarica prešla k upornikom

London, 24. avgusta. Po vestih iz Montevidea je položaj v Braziliji, kjer je zopet izbruhnila revolucija, zelo kritičen. Krvavi boji med vladnimi četami in uporniki se vrše na mnogih krajih. Uradna poročila naglašajo, da so vladne čete povsod v premoči, toda druge vesti kažejo, da se uporniki doslej niso umaknili niti za ped, marveč da se bore z vedno večjo vneto. V državi Sao Paulo so uporniki gospodar položaja, uporniški pokret pa se širi na vse ozemlje Brazilije, zlasti na južne zavezniške države. V Rio de Janeiro so izbruhnili veliki nemiri. Pristaši revolucionarnega pokreta so priredili velike demonstracije proti predsedniku republike Vargasu. Demonstrante je vodila neka ženska v vstaški uniformi. Uporniško gibanje ima docela fašistični značaj. Policija in vojska sta nastopila proti upornikom in prišlo je po mestnih ulicah do krvavih

borb, v katerih je bilo mnogo mrtvih in ranjenih. Pred poslopjem vojnega ministrstva sta eksplodirali dve bombi. Eksplozija ni zahtevala človeških žrtev in tudi materialna škoda je neznatna. Izvršenih je bilo veliko število aretacij. Včeraj popoldne je vlada proglasila obsedno stanje. Vojska je zaenkrat še na strani vlade, pač pa se je mornarica pridružila upornikom. Več vojnih ladij je že odplulo upornikom na pomoč. Med uporniki je največ italijanskih kolonistov iz države Sao Paulo. Celotitalijanska konzularna zastopstva povsem javno delujejo za upornike. Gre jim predvsem za to, da bi dala vsemu pokretu fašistični značaj. Italijanski poslanik v Rio de Janeiro je sicer te vesti demantiral, naglašajo pa, da ne more nadzorovati Italijanov, ne glede na to, ali so pripadniki fašističnih organizacij ali ne, ker so po večini brazilski državljani.

Proces proti španskim zarotnikom bo še danes končan

Sodba bo izrečena pozno zvečer ali ponoči — General Sanjurjo prevzel vso odgovornost nase

Madrid, 24. avgusta. Davi ob 8. se je pričela glavna razprava proti generalu Sanjurju in soobtoženim voditeljem nedavnega revolucionarnega pokreta v Španiji. Obtožence so pripeljali na sodišče z močno stražo. V sodno dvorano so bili pripušeni poleg večkega števila novinarjev v prvi vrsti sodniki obtožencev ter še okrog 100 ljudi, ker za več ni bilo prostora. Čitanje obtožnice je trajalo nad dve uri. Obtožnica je bila že pred dvema dnevnoma dostavljena vsem obtoženecem in njihovim zagovornikom. Po prečitavanju obtožnice je bil prvi zasli-

šan general Sanjurjo, ki je takoj uvodoma izjavil, da prevzema on vso odgovornost in krivdo nase ter da so bili vsi ostali obtoženci od nega zavedeni. Tudi manifest na španski narod je postavil on sam. Zato prosil, da sodijo samo njega, ostale pa naj izpuste. V svoj zagovor navaja samo to, da je postal v interesu države in naroda in da ne čuti nikakega greha. Razprava bo trajala brez odmora ves dan in računajo, da bo proces še danes končan. Sodba bo najbrže objavljena pozno zvečer ali v teku noči.

Izgon inozemskih delavcev iz Bolgarije

Sofija, 24. avgusta. h. Ministrstvo za socialno politiko je izdalo odlok, s katerim odreja, da morajo vsa industrijska podjetja v roku 14 dni odpustiti vse inozemske delavce. Ta ukrep je bil izdan zaradi vedno večje brezposelnosti domačega delavstva in pa, ker se je ministrstvo postavilo na stališče, da so imela podjetja v dobi desetih let že dovolj časa in prilike, da izvezbajo domače strokovnjake.

Lord Rothermere kandidat za madžarski prestol?

London, 24. avgusta. Današnji »Daily Mail« objavlja senzacionalno izjavo znane madžarskega protektorja lorda Rothermerea, v kateri prvič javno potrjuje, da mu je bil pred štirimi leti s strani vplivnih madžarskih krogov ponuden mad-

žarski prestol. Lord Rothermere pa je to ponudbo odklonil v interesu madžarskega naroda in onih, ki imajo dedno pravico do madžarskega prestola. Ob koncu svoje izjave poziva angleško vlado, naj podpira obnovo monarhije v Nemčiji, Madžarski in Avstriji, ker da je to edina rešitev za te države.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize. Amsterdam 2295.40 — 2307.76.
Berlin 1355.14 — 1365.94, Bruselj 792.46 — 796.40, Curih 1108.35 — 1113.85, London 197.30 — 198.90, Newyork ček 5683.25 — 5711.51, Pariz 223.60 — 224.72, Praga 168.67 — 169.53, Trst 292.01 — 294.41.
INOZEMSKA BORZA.
Curih, 24. avgusta. Pariz 20.17, London 17.82, Newyork 5.1475, Bruselj 71.50, Milan 26.39, Madrid 41.40, Amsterdam 207.10, Berlin 122.45, Sofija 3.72, Praga 15.22, Varšava 57.60, Bukarešta 3.05.

Gospodarska obnova Srednje in vzhodne Evrope

Odločilna konferenca se bo sestala 5. septembra v Stresi — Naloga te konference

Pariz, 24. avgusta. Francoska vlada je izdala poluradno objavo o konferenci, ki se sestane 5. septembra v Stresi. Gre za konferenco odbora, ki je bil izvoljen na zadnji lausanski konferenci v svrhu proučitve položaja v srednji in vzhodnoevropskih državah. Po objavi francoske vlade je naloga te konference: 1. proučiti vse ukrepe, ki so sposobni odstraniti med udeleženi državami obstoječe transferne težkote in dovesti do omiljenja sedanjih deviznih omejitev in 2. proučiti ukrepe, da se odstranijo ovire v medsebojnem gospodarskem in trgovinskem prometu ter v prometu z drugimi državami, nastalimi zaradi silnega padca

cen kmetijskih pridelkov, ne da bi se pri tem okrnile pravice agrarnih držav. Na konferenci je udeležena med drugimi tudi Jugoslavija. Jugoslovenska vlada je poslala predsedniku konference obširen eksoze, v katerem obrazlaga svoje predloge za gospodarsko obnovo srednje in vzhodne Evrope, opirajoč se pri tem na uvedbo preferenčnega sistema, ki je bil uveljavljen tudi na nedavni britski imperijski konferenci v Ottawi. Konferenca je velike važnosti, ker se bo že na tej konferenci odločila usoda bodoče lausanske konference, v veliki meri pa bo sklenjena rešitev, merodajna tudi za bodočo svetovno gospodarsko konferenco.

Med kupi živil na trgu

Prodajalci računajo, da ljudje ob koncu meseca manj jedo

Ljubljana, 24. avgusta. Meščani že od njega dni drže več na zunanost kot notranost, vendar je pa težko reči, ali bi bili raje nagi ali lačni. Zdi se, da so mimili časi, ko so mnogi raje bili lačni, samo da so jim škripali čevlji in da je šumela svila okrog njih. Zdaj pa mnoge bolj skrbi, kaj bodo vtaknili v usta. Sicer imajo mnoge gospodinje posebno uniformo za posele na živilskem trgu, večina jih pa je, ki se bolj zanimajo za cene živil kot za to, kako jim pristojna gospodinjki predpasnik.

nekoliko predragi, morajo pač biti čim bolj tolsti. Par 25 do 30 Din je stalna cena, je piščanci so bolj ali manj debeli. Pa tudi jajca niso nikdar dovolj debela, da bi bile gospodinje zadovoljne z njimi. Dobiš jih lahko po 50 par kolikor hočeš, glavno pa je, kot rečeno, da so dovolj debela, kupovalke gledajo samo na debelino.

Dotok živil ni bil danes tako živahen kot navadno. Prodajalci računajo s tem, da ljudje ob koncu meseca manj jedo. Vendar je pa bilo danes na trgu dovolj živahno. Sadržja je bilo zopet ogromno, nekoliko manj pa jagod. Največ je rdečih malin, s katerimi se je Ljubljana že nasitila, zato jih nihče več ne kupuje. Zdaj so že poceni, če jih kupiš več hitrov, jih dobiš po 3 Din, sicer pa po 3.50 Din. Precej je tudi črnih malin, vendar pa mnogo manj kot rdečih. Tudi teh ljudje ne kupujejo mnogo, najbrž se jim zde preveč umazane, ker so tako črne. Dobiš jih po 2 Din liter. Sezona za borovnice se nagiblje h koncu, a jih je pa bilo danes še vedno preveč. Kljub temu so jih nekatere prodajalke ponujale po 2.50 Din. Za brusnice se gospodinje doslovno bore, ker jih je zelo malo. Dobe se samo na Gorenjskem in Koroškem. Prodajalke so jih prodajale s Koroškega. Kljub mali količini so bile brusnice po 7 Din liter, nekatere prodajalke so pa konkurirale s cenejšim blagom, po 5 Din liter. Ob 9. so bile že vse brusnice prodane. Jabolko in drugega sadja pa ljudje ne kupujejo tako, čeprav se gospodinje zelo zanimajo zanj. S pokušanjem imajo izredno mnogo opravkov. Debelih jabolk pa ne morejo gristi, zato jih ovažajo. Meščani imajo slabe nosove, zato mora priti jabolko neposredno v dotik s nosom. Sadržje je poceni, le prvovrstno ni, čeprav mu ni kaj reči, če nisi posebno izbirčen. Jabolka so po 2 do 4 Din kg, dobiš pa lahko tudi cenejše, celo po 1.50 Din kg. Hruške in slive prodajajo po isti ceni. Najbolje gredo v denar slive, ki so tudi najbolj zdravo sadje, najmanj črniče.

Lep izlet na Gorjance

Novo mesto, 22. avgusta. Včerajšnji dan se je vršil iz Ljubljane prvi večji izlet na Gorjance. Izletnike društev »Krka« in »Sotca« sta pozdravila na novomeškem kolodvoru zastopnik mestne občine, obč svetnik g. Paulič in tajnik Tujskoprometnega društva g. Mahorčič. Izletniki so se napotili v mesto čez Kapiteljski hrib in so spotoma občudovali krasen dreven in pogled na mesto in na Gorjance.

Zelo so gospodinje zopet segale po papriki, ki je očividno čedalje bolj popularna. Zato se je tudi nekoliko podražila, prejšnje dni so jo prodajali 6 kom. za dinar, danes pa 4 komade. Te prijubljene dobičkatse nakupičijo prekupčevalci cele grmade na prodajalnih mizah, do 11. pa že odroma v cekarjih na vse strani Ljubljane. Z drugim sočivjem in zelenjavo se gospodinje ne zalagajo tako, hočejo pa kupiti vse poceni. Krompirja nočejo vzeti od prodajalke, ki ga ponuja po dinarju, hočejo ga imeti le po 75 par, cene se jim ne zde nikdar dovolj nizke. So pa tudi izbirčne, krompir ne sme biti prestar, da bi imel predebelo kožo, zato ga praskajo z manikiranimi nohti. Precej so se zalagale s stročjim fižolom, ki je po 1.50 Din kg. Po drobnih kumaricah so samo vpraševali, zdelo se je jim pa predrage 7 Din 100 kom. Ker je vse poceni, tudi ni draga čebula, ki je po dinarju kg, prav tako so poceni paradizniki, ki so letos izredno bogato obrodili, prodajajo jih po 2 do 2.50 kg. Dovolj je že zluščenega fižola, liter 3 Din. Meščani se lahko tudi sladkajo s pečeno koruzo. Kmetica je danes prodajala koruzne stroke po 50 par komad. Med zelenjavo je čedalje več endivije, ki je dobiš za tri odrasle za dinar. Letna salata je še seveda cenejša.

Po zajutruku v hotelu »Metropole«, med katerim se je pripeljal iz Ljubljane s avtomobilom ljubljanski župan g. dr. Puc, so izletniki posedli v avtobuse in se odpravili proti Gorjancem, Pri Zajcu, pod znameniti serpentini čez Gorjance, so se ustavili pred spominsko ploščo avtorja »Bajk in povesti o Gorjancih« Janeza Trdine in se vzpenjali do znamenite »Vahte«, na sedlu Gorjancev, od koder so zavili pod obronke Gorjancev na levo proti tovarni. Že med vožnjo so izletniki občudovali prelep razgled na Dolenjsko. Ravnatelj Tujskoprometnega sveta g. dr. Štern je dejal, da ni pričakoval, da je Dolenjska tako zanimiva. Istega mnenja so bili tudi drugi izletniki. Občudovanje naravnih krasot pa je še narasčalo, ko so bili izletniki na potu proti »Gospodičnici« čez košenice, pod katerimi leži vsa Dolenjska kot na dlani.

Na kokošjem trgu je bilo danes tudi precej živahno, perutnine in jajc pa je bilo nekoliko manj kot ob sobotah. Zelo so se gospodinje zanimale za piščance, ki so jih vse pretežkale in pretipale. Ker se jim zde

Po kratkem odmoru pri planinski koči so izletniki zavili na Trdinov vrh, ki je najvišji na Gorjanskem pogorju (1182 m). Od tod se vidi ob lepem vremenu do Siska. Tudi včeraj je bila izletnikom sreča mila. Pod seboj so gledali Belo Krajino s Kolpo, na drugi strani pa savsko banovino z Zagrebom. Pogled od tod na vse strani bo ostal izletnikom v trajnem spominu. Pri Sv. Miklavžu, kjer je zidano zavetišče SPD, so izletniki obedovali. Oskrbnik zavetišča g. Hudoklin je po obedu zaigral na harmoniki in je vse objelo prešerno zadovoljstvo. Seveda je bil zraven naš finski operater, domačin, akademski slikar, profesor g. Jakac iz Ljubljane, ki je družbo s predsednikom »Krke« g. Rostanom in predsednikom »Sočec«, županom g. dr. Pucem, filmal. G. Jakac je filmal ves čas izleta in bo lahko izletniki občudovali njegov film jeseni pri Mikliču. Nazaj grede so se izletniki ustavili še v kantini pri tovarni, posedli zopet v avtobuse in se odpravili na Grm, kjer jim je razkazal strokovni učitelj g. Flego kmetijsko šolo. Izletniki so si ogledali tudi znamenito grajsko klet in si ogledali priznana kapljica s Trške gore, kjer ima šola največ svojih vinogradov. Pri včeraj v hotelu »Metropole« sta predsednik »Krke« g. Rostan in predsednik prirreditvenega odbora »Sočec« g. Cotar — predsednik g. dr. Puc se je odpravil med tem z avtomobilom v Ljubljano, naglašala velik pomen še ne odkritih naravnih lepote na Dolenjskem za naš tujski promet in apelirala na članstvo, naj se tudi bodočih izletov na Dolenjskem udeleži v tako lepem številu.

Kakor smo pravkar izvedeli, se bo vršil prihodnji večji izlet Ljubljancem v Novo mesto že v najkrajšem času. Društvo »Krka« odkrije namreč najpoznejše v začetku oktobra spominsko ploščo pokojnemu plaatelju in tajniku Narodnega gledališča v Ljubljani Milanu Puglju na njegov rojstni hiši v Kandijl. V to svrhu se je mudil včeraj v Novem mestu kipar g. Gorše, ki bo izdelal pokojnikov portret.

Še o splitskem plavalnem prvenstvu

Malo odgovora piscu članka »Čudan sportski članek«, Slovenskog Naroda« v splitski »Novi Dobi«

Ljubljana, 24. avgusta. Splitska »Nova Doba« z dne 17. t. m. je objavila pod naslovom »Naši plivači o splitskih tekmah« in podnaslovom »Čudan sportski članek ljubljanskega Slovenskog Naroda« članek, v katerem odgovarja na naša izjava z dne 10. t. m. Pisec članka, že znani »or«, menda ne razume dobro slovensčine, kajti sicer ne bi bil očital našemu listu reči, o katerih v našem članku sploh ni bilo govora.

Pisec pravi v začetku, da so vsi naši večji listi polni hvale za »odličnu tehnično organizacijo natjecanja i za sjaie i velike uspehe naših izvršnih plivača.« V tem, da so si vsi listi edini razen slovenskega tiska, ki »u velikom oduševljenju, što će Petrinovićev pehar doći u Ljubljana, nastoji da svim silama umanj i uspehe »Jadrana« na seniorskom drž. prvenstvu, i da njegovo krasno olimpijsko plivališče, najlepše plivački stadion u našoj zemlji, potpunoma omalovaži.

Niti »Slovenski Narod«, niti kak drug slovenski list se ni niti z besedico obregel ob organizacijo tekmovalca, res pa je, da so vsi plivači iz Ljubljane pripovedovali prav čudne stvari o plivališču samem in da smo to njihovo pripovedovanje objavili v številki. Kar se tiče lege plivališča, ne bomo ugovarjali glede lepote, napisali smo celo, da je kopališče lepo, kar se pa tiče čistote, je za zadeva pač taka, kakor pravi Francouz »Chagun a son goût, Nemec pa »Gusto und Ohrfeigen sind ver-schieden.« Vsekarot smo prepričani, da noben obiskovalec kopališča Ilirije še ni videl v bazenu plavati mrtve podgane, kar so poleg plavavcev opazili v Splitu tudi savezni funkcionarji. Gospod »or«, ali Vam je bilo treba tega? Prav tako nismo niti z besedo omalovaževali Jadranovega uspeha na seniorskem prvenstvu, o katerem mora vsak priznati, da je v resnici velik.

Gospod »or« nam hoče blagohotno popraviti »pogrešna mišljenja o plivačkom sportu.« Hvala mu! Preveč je prijazen. Za enkrat še ne čutimo potrebe, da bi nam dajal g. »or« tozadevna pojasnila, »morda pozneje enkrat, Slovenci smo pač uka-željni ljudje in prav radi poslušamo razne nauke — če so dobri. Kaj je olimpijski stadion, prav dobro vemo in nam ne bo povedal g. »or« nič novega.

V kakšni vodi se postavljajo rekordi, pač ni treba debatirati, kdor pozna plavalne prilike, ne bo o tem razpravjal. JPS je prav gotovo imel tehtne razloge, da je anuliral vse bivše naše rekorde, dosežene v morskii vodi. Naravnost smešno je pa, da se zaradi našega članka g. »or« obregne ob Ilirijo in njeno kopališče, češ, da njen bazen ne bi smel biti verificiran, ker na obratu nima predpisane globočine. G. »or« pozablja najbrž, da ljubljanski bazen ne leži v morju in da se da višina vode v Ilirijanskem bazenu regulirati. Na juniorskem prvenstvu je imela voda, na zahtevo vodje Jugove plavalne ekipe gosp. Količa, na obratu višino 90 cm, kar od-govarja predpisom našega JPS. Da g. »or«, v Ljubljani nismo odvisni od plime in ose-ke, Kako je s »pogrešnimi mišljenji« vpra-ženih ljubljanskih sportaša in stručnjaka o plivačkom sportu. Gospod »or«, vzemi malo pravila JPS v roke, potem pa da-jaite nauke. Prav tako ne držite trditve, da je imela voda v bazenu Ilirije ob pri-likih prvenstva »iz kulturoze« prema drugim plivačima» e 189, res pa je, da je imela vedno nad 200 C. Če tega g. »or« noče verjeti, naj se obrne na ljubljanske opti-ke, ki so celo dvorni dobavitelji in prav težko verjamemo, da bi dvor nabavljal toplomere, ki napačno kažejo. Res je si-ker, da živo srebro odpove pri zelo niz-kih temperaturah, nismo pa še slišali, da

Cigan je hotel postati Zgodbica o 9letnem dečku, ki je iskal po Dolenjskem cigane

Trebnje, 23. avgusta. Takšnih dečkov, ki žele postati cigani in berati pri svojih 9-tih letih, je malo. Prav za prav ni jih malo teh, ki berajo že v tako zgodnji mladosti in so jim roje-nice odločile, da postanejo vredni člani de-vele beraške velesile, redkejši pa so oni, ki jim članstvo v tej velesili preseca in hrepeno po romantiki ciganskega življen-ja. Tudi cigani so velesila — kdo ve, kam bi jih uvrstili — ali nad ali pod deveto be-raško, je pač odvisno od javnega mnenja, kaj sodi o njih. Nekdo bo dal romantiki ciganskega življenja prednost pred enoli-čnostjo beraškega stanu, drugi zopet ne in obratno — javno mnenje je pač vedno raz-dvojeno, raztrojeno ali pa celo razkosano. In vsa ta razdvojenost raztrojenost in raz-kosnost imajo zopet svoje mnenje bodisi javno ali nejavno.

Tudi naš devetletni junak je imel svoje mnenje. Menil je, da na Dolenjskem najde dovolj ciganov in prestopi v njih vrste. Pripovedoval je, da se je doma sprl, in odšel je razžaljen v svet. Ponosno je povdaril, da je Ljubljančan, kjer ima starše z bratci in sestricami, navedel je celo predmestje kjer imajo lastno hišo. Življenje doma mu ni ugajalo. Tretje leto bi moral iti v prvi razred, zato je dal domu in Ljubljani slo-vo ter križaril po Sloveniji. V več krajih je služil za pastirja, nekje celo za klapca. Vasi na Dolenjskem je prav dobro poznal. Mnogo je žul o ciganih, o njih taboju in brezskrbnem življenju in želel je po-

stati cigan. Zato se je napotil v svet, da jih najde. Zvedel je, da so nekje v okolici Li-tije. Brez voznega listka je vstopil na po-staji v vlak in se odpeljal. V vlak se je spretno skrivaj in srečno je prispel name-sto — v Litijo — v Trebnje. Glad mu je pomagal, da je izstopil, in na mesto ciga-nov je našel dobre ljudi, ki so ga lačnega sprejeli in nasitili. In pripovedoval je, da je ušel že 60krat od doma, vedno se je pa pripeljal v spremstvu z vlakom nazaj. Da zadevo »nazaj« uredi župan, je že izkuš-nje prav dobro vedel. Zato je povprašal po županu in v svoje zadovoljstvo je zvedel, da je kot nalašč pri županovih; takoj je začel praviti o svojih pustolovčinah. Be-račenja je vajen. Ko pride domov, bo te-pen in zaprt, potem pa zopet uide. Ničesar ni prikril, tudi to je zaupal, da je oče na-pravil prošnjo za sprejem v prisilno delav-nico, vendar pa še ni rešena. V šolo ne bom hodil več, postanem cigan, je zaklju-čil veselo.

Naslednjega dne je bil odpavljen v Ljubljano, kjer je navedel naslov svojih staršev. Po brezuspešnem iskanju in tavnju po ljubljanskih ulicah je priznal, da ni Ljubljančan. Zato je bil izročeni policiji, ki sedaj poizveduje po njegovih starših. Deč-ko je star 9 let, oblečen v kratke sive hla-če, z belo srajco in bos. Govori mestoma ljubljansko narečje iz česar bi bilo sklepa-ti, da je živel že v Ljubljani. V splešnem pa obeta še mnogo — pustolovščine mu ugajajo.

Ne privoščijo nam dežja

Včeraj popoldne nam je skopo nebo naklonilo le nekaj kapljic mokrote

Ljubljana, 24. avgusta. Suša, suša, prijatelji! Vremenarji so kaj čudni gospodarji, tako varčujejo z dežjem, kot da je uvedena na vodo posebna carina, morda se je pa šele zdaj po-kazal deficit, ker so spomladaj gospodarili tako potrato! To je končno vseeno. Važ-nejša je, da je solnce začelo presedati že na najbolj navdušenim kopalcem in fanatič-nim privržencom praženja na solncu. Po-časno so začeli dobivati krotkodišlovsko ko-žo, vendar se pa niso še povsem prilago-dili novim klimatskim priškokom. Do julija je bilo naše podnebje angleško. Do sitoga smo se naučili megle in rosic, zadnje tri tedne smo pa bili oblagodarjeni s tako mi-lim solncecem, da ni nihče pogrešal ri-v-jare, včeraj smo bili že naravnost kuhani in pečeni.

Vendar so jo meščani mahnil na kopa-lišča, še celo bolj so silili na solnce in v vodo kot muhe na živino pred nevihto. Ko se je začelo oblačiti od zahoda, so bila vsa kopališča nabito polna. Sava, Ljubljanca, vsi njeni pritoki, vsa prizmana in druga kopališča — vsa bližnja in daljna voda je hladila telesa vedno razgretih ljubljancov. Pač se kopljemo v trumah ob nedeljah a tudi ob delavnicah imajo ljudje vedno toliko časa, da ne vedo, kako bi ga prebili drugače kot na solncu izganjeni, mogoče vse štiri od sebe. Hudo je res tpreti tako dan za dnem, časoma se pa človek vse-mu privadi. Kopalci sploh niso več nujni, da bo kdaj drugačno vreme, zdaj je pač kopalna sezona!

In baš tedaj, ko se ni nikomur niti san-jalo o dežju, se je nebo nenadoma po-oblačilo. Ljudje so začutili blagodejno iz-premembo, solnce ni več prikpa'lo, ko-palce je pa zamrazilo in šele tedaj so opaz-ili, da je solnce mrknilo za oblaki. Dež? Kako bi naj deževalo baš zdaj, ko ni 18 dni!

Zapihal je močan veter in ob 16. so začele padati prve kaplje. Da bi vlekli tedaj kopalce, te junake, ki se ne boja vo-de! V kopalščih malo da ni nastala pa-nika, tako se je vsem mudilo domov. Mno-

Cene sladkorju

Kot odgovor na članek »K podražiti sladkorja«, priobčen 22. t. m. v rubriki »Be-sedo imajo naši čitatelji«, smo prejeli na-slednje pojasnilo, ki ga objavljamo brez komentara.

Glede na razna vprašanja članov trgov-cev, kakor tudi konzumentov je izdal združenje trgovcev v Ljubljani naslednjo pojasnilo glede cen sladkorju, ki ga je do-bilo od kompetentne strani: »Pred povi-šanjem trošarine je stal sladkor pri ljub-lijanskih veletrogovcih kg 13.05 Din za kg. K tej ceni je treba sedaj prštei povisek nove trošarine 65 par pri kg ter 7 odst. prometni davek, ki znaša po odbitku troša-rine 36 par pri kg, tako da bi morala biti sedaj dejanska cena na debelo 14.06 Din za debeli kristalni sladkor. Trgovec deta-ljet je prodajal doslej ta sladkor po 13.50 dinarjev in je pred poviškom cene na de-belo zaslužil kosmato 45 par pri kg, danes pa prodaja ta sladkor v drobni prodaji po 15 Din in znaša njegov zaslužek pri kg le 1 Din. Pri tem pa je treba upoštevati dejstvo, da trgovec detajlist kupi sladkor bruto za neto, da je pri vsaki vreči upo-števati tudi znaten kalo ter končno, da mora trgovec detajlist prodajati v drob-ni prodaji konzumentom na dolgoeroke kredite, ki se včasih zavlečejo preko pol-leta, medtem ko mora sam grosistu pla-ti detajl sladkor takoj pri prevzemu.

Pri kockastem sladkorju je pa stvar na-slednja: Pred povišanjem trošarine je stal kockasti sladkor pri ljubljanskem gros-tu 14.55 Din. K tej ceni se mora prštei zopet povisek nove trošarine za 75 para pri kg, kakor tudi 7 odst. prometni davek od čiste cene, kar znaša 44 par pri kg. Pri tem se mora v kalkulirati tudi nova razlika med kristalnim in kockastim sladkorjem, ki je bila pred poviškom 1.50 Din, sedaj pa zna-ša 1.65 Din, kar znaša zopet 15 par pri kg, tako da bi morala biti današnja cena na debelo 15.89 Din. V detajlni trgovini je bi-la pred poviškom cena za kockasti sladkor 15 Din, danes pa znaša 16.50, tako da za-služil trgovec detajlist 70 para pri kg.

Iz tega sledi da o kakem prekomernem povišku cen sladkorja ni govora, zato bi bilo zelo umestno, da bi se dopisniki pre-dno izdajo kako poročilo o cenah življen-skim potrebščinam, preje informirali na kompetentnem mestu, kjer bi gotovo dobili točno informacijo, zlasti pa, da so pozabili navesti v tem vprašanju povišanje promet-ne davka na sladkor, ki znaša 7% in omenili seveda le glede trošarine, kar je povzročilo nepotrebno razburjenje in ne-umestne napade na ljubljansko trgovstvo, ki je znano po svojih solidnih cenah.

Župne izbirne tekme v odbojki

Ljubljana, 24. avgusta. Kot pripravo za savezne tekme v odboj-ki, ki se bodo vršile meseca septembra za člane in moški naraščaj v Beogradu, za člane in ženski naraščaj pa najbrže v Novem Sadu, je priredil tehnični odbor župe Ljub-lijana izbirne tekme za vse oddelke v od-bojki. Vse tekme se vrše na krasno ureje-nem igrišču Sokola Ljubljana II. na Pru-lah. Prve izbirne tekme za člane so se vr-šile včeraj popoldne. Nekaj minut po 18. uri so se javila župnemu načelniku bratu Vrhovcu moštva Ljubljanskega Sokola, So-kola I — Taber in Sokola Ljubljana II. Sramočno majhno število izmed 51 župnih oddin. Kje so ostala močnejša društva, o katerih vemo, da goje odbojko? To je znak skrajne nediscipliniranosti. Tehnični odbor mora v tem pogledu napraviti temeljito re-međuro.

Zreb je določil za tekmovalce naslednji vrstni red: Sokol I : Sokol II, Ljubl. Sokol : Sokol II, Ljubljanski Sokol : Sokol I. Kot prvi eta se javili sodniku br. Šavniku moštvi Sokola I in Sokola II. Začetek igre je pokazal pri obeh moštvih majhno ner-voznost, ki pa je kmalu minila ter je imel vodstvo igre v rokah Sokol I. Sokol II. se je kmalu znašel ter je zaigral proti koncu kola prav lepo igro, ki mu je prinesla zmago z rezultatom 13 : 15. V drugem kolu sta igrali oboje moštvi že boljše, Sokol I je rešil nekaj prav opasnih situacij, toda ni mogel do živega nadvse poirtvovalnim čla-nom Sokola II. Igra je postajala od trenu-ka do trenutka bolj napeta in zanimiva in je prinesla ponovno zmago Sokolu II, z rezultatom 1 : 15. Končni rezultat 0 : 1 za Sokola II. Sodnik brat Šavnik je bil prav dober.

Kot drugi par sta se javili sodniku br. Kebru moštvi Ljubli. Sokola in Sokola II. Tako lepe igre že dolgo nismo videli in more biti vsemu eokolstvu le v ponos. Čla-ni Ljubli. Sokola so igrali povsem mirno, premišljeno in sistematično, resnično ti člani naj služijo za zgled vsem drugim dru-žtvom. Sokol II, tem junakom ni mogel biti

kos, deloma tudi zaradi utrujenosti dveh iger, deloma pa tudi zaradi precej razve-žane igre. Sokol II. se je trudil na vso moč, rešil nekaj prav nevarnih situacij, končno pa je moral podleteti v razmerju 1 : 15 za Ljubli. Sokola, tudi drugo kolo je bilo nadv-se zanimivo in borba vsezoiki napeta. Prinesla je ponovno zmago Ljubli. Sokolu v razmerju 7 : 15. Končni rezultat 0 : 1 za Ljubli. Sokola. Sodnik br. Keber je povsem zadovoljil.

Obe moštvi sta igrali skrajno disciplinir-ano, pa tudi števila publika je bila so-kolsko disciplinirana, kar se pri nogomet-nih tekmah ne opaža.

Popoldne ob 18. se bodo tekme nadalje-vale in sicer med Ljubli. Sokolom in Soko-lom I ter tekme moškega naraščaja, nakar opozarjamo sokolstvo in občinstvo. Tekme se vrše na telovadišču na Prulah!

Vpisovanje v šole

Državna deška meščanska šola v Celju. Popravni izpiti se bodo pričeli v četrtek 1. septembra ob 8. zjutraj. Vpisova-nje v vse razrede bo 2. in 3. septembra od 8. do 12. dopoldne. V prvi razred se sprejmejo učenci, ki so dovršili četrto šolsko leto brez slabe ocene in niso sta-rejši od 14 let. S seboj naj prinese šolski izkaz in krstni list. Vsi učenci plačajo pri vpisovanju 0.50 Din za prijavo, 5 Din za kolek in 20 Din za šolski fond. Šolnine za enkrat ni.

Na državni deški in dekliški meščan-ski šoli v Trzinu bodo popravni izpiti 30. in 31. avgusta t. l. po redu, ki je objavljen na oglasni deski ravnateljstva. Vpisovanje za vse razrede bo v petek 2. in v soboto 3. septembra t. l., vsakokrat v ravnateljevi pisarni od 8. do 13. ure. Namovo vstopa-joči dijaki prinese s seboj izkaz iz osnov-ne šole, krstni list in potrdilo o cepljenju koz. Prideajo naj v spremstvu staršev ali njih namestnikov. Vsak dijak izpolni vpi-sno prijavo, ki jo kolkuje s kolekom za pet dinarjev in plača poleg tega še prispevek za zdravstveni fond v znesku 20 Din. Šol-nine ni. Otvoritvena služba boja bo v torek 6. septembra v župni cerkvi v Tr-zišču, nakar se prične takoj z rednim po-ukom. Tudi v bodočem šolskem letu bo poslovala šolska kuhinja, kjer bodo do-bivali oddaljeni in revni dijaki deloma brezplačno, deloma zelo znižano prehrano. Prav tako razpolaga šola s številno knjiž-nico učnih knjig, ki jih izposojuje pridenim in revnim dijakom. Meščanska šola je na-menjena praktičnim poklicem in nudi za-okroženo izobrazbo za pridobitne sloje.

Iz Trebnjega

Sumljiv neznanec. Orožništvo v Trebnjem je prišlo v vasi Ponikve sumljivo, približno 20 let starega mladeniča, črnih las, oblečenega v modro, še dobro onranje-no obleko in s črnimi visokimi čevlji. Pripe-ljal se je z večernim vlakom na Do'ensko in je na postaji Ponikve izstopil. Ker se je v okolici Ponikve skrajno sumljivo vedel, so ga ljudje prijeli ter izročili orožništvu. Pri aretaciji se je uprl ter se vrgel na tla. Listin in dokumentov nima. Po vseh zna-kih sodeč bi bilo sklepati, da je mladenič tip pravega pustolovca. V zaporu simulira blaznost, prepeva, telovadi in vpije na vse mogoče načine. Na vprašanja odgovarja jasno in zadržuje, da je prišel študirat oko-lico Ponikve in da za svoje ideje mnogo trpi. Mladenič je vsekakor ali neumen ali pa tako prebrisán, da svoje neumne izja-ve preračunljivo simulira. V občinskem za-poru mu prav ugaja, želi samo ključ od vrat ter svobodo, da bi se lahko hodil ko-pat. Pobegniti da ne namerava, pač pa si zapomni vse one, ki mu križajo znanstva raziskavanja v življenju, posebno pa orož-nike, ki ga vedno preganjajo. Orožništvo bo skušalo ugotoviti njegovo identiteto in pristojno občino za izgon v kraj njegovega bivališča.

Silna vročina traja še dalje. Temeni-ca je polna kopalcev, ki iščejo hladu v vo-di. Temenica sprejema mnogo kopalcev in se je posebno v letošnjem letu pokazala silna potreba po urejenem kopalšču. Vi-deli smo, da sedanje kopališče ne ustreza več današnjim razmeram in da je treba misliti v prihodnje, da se ta nedostatek odpravi. Vsi pridobitni krogi naj bi v pri-hodnjem letu zbrali potrebno vsoto za naj-primitivnejše kopališče in osnovo naj se bi tujeke prometni odbor, ki bi zadevo izve-del. Z majhnimi žrtvami bi se dalo mnogo napraviti in je prav, da se že vodijo pre-

govori med prizadetimi glede višine pri-spevka za zgraditev skupnega kopališča na Temenici za Trebnje. Upajmo, da v prihod-njem letu tajcem tudi s te strani postreže-mo in jim pripravimo udobno koptanje v našem kraju.

Beležnica
BELEŽNICA.
Koledar.
Danes: Sreda, 24. avgusta, katoličani: Jernej, Borivoj; pravoslavni 11. avgusta.
Današnje prireditve.
Kino Matica: Sestrična iz Varšave.
Kino Ideal: Rin-Tin-Tin.
Dežurne lekarne.
Danes: Bahovec, Kongresni trg 12, Ustar, Sv. Petra cesta 78, Hočevar, Ljubljana VII, Celovška c. 34.

Ptička sta se ujela

Ljubljana, 24. avgusta. Pred viomilci in tatovi smo imeli v Ljubljani precej časa mir. Zadnje case se je pa v naše mesto nateplo mnogo sumlji-vih elementov, poleg pustolovcev tudi ta-tovi in viomilci večjega kalibra. Čedna družba bi rada v kalnem ribarju, toda po-licija je izredno pozorna in preprečila je celo vrsto nameravanih vlovov, tatvin in sleparij.

Ze včeraj smo poročali o pustolovšči-nah italijanskega državljana Rudolfa Vo-dopivca, ki so mu pristigli peroti in ga spravili pod ključ, srečno naključje je pa policiji tudi pripeljalo v roke dva nevarna in podjetna vlomilca.

V prostorih pred kletjo avtomatičnega bifeja »Daj-Dam« na Aleksandrovi cesti so čuli uslužbenci že pred dnevi sumljiv ro-pot, ki si ga niso vedeli razlagati. V noči od sobote na nedeljo je pa nekoga usluž-benca, ki sli v kurinici pod bifejem okrog 4. zjutraj zbudil čuden ropot. Ko je stopil v predketne prostore, je opazil tam dva mladeniča, ki sta slonela na sodih in se tiho pogovarjala. Uslužbenec ju je vprašal, kaj iščeta, in dejala sta, da bi rada dobila prenočišče.

Odgovor se je zdel uslužbencu precej sumljiv in čakal je, da pride mimu nočni čuvaj. Temu je povedal o nezaklepanem nočnem obisku in nočni čuvaj je odhitel po stražniku pred pošto. Ko je stražnik prišel v predketne prostore, sta bila fan-ta še vedno tam. Klet je bila namreč na obeh straneh zaklenjena in nista mogla pobegniti. Brezbrzično sta slonela ob sodih in fingirala pjanost. Na stražnikova vprašanja sta odgovarjala zmehdeno ter mu de-jala, naj ju pusti spati, češ, da sta našla dobro prenočišče.

Videč, da se ne dasta ugnati, ju je stražnik odvedel na kriminalni urad. Tam so ju zaslišali. Bila sta 25letni Oskar Braj in 22letni Stanko Semčič, oba doma iz Pri-morja. Pri zaslišanju sta zatrjevala, da sama ne vesta, kako sta prišla v klet in da nista imela drugega namena, kakor tam prenočiti. Ker pri njima niso našli nič sumljivega, so ju hoteli izpustiti, za vsak slučaj pa je policija sklenila še en-krat pregledati klet. Ko je v ponedeljek policijski agent pregledal predketne prostore, je odkril za sodom skrito aktovko, v kateri je bila lepa zbirka vlomilskega orodja, vrtalnih svetrov, vrtihov, klešč, več vrst diet itd. Za vsak slučaj sta imela vlomilca in aktovki še dva para usnjatih rokavic. Nerodno je, če pustiš pri vlovu za seboj odnose prstov!

Pri natančni preiskavi je agent našel v kotu, kjer je nakopičena zemlja za hren, med hrenom tudi žepno električno svetilko in svečo. Vse to so prenesli na kriminalni urad. S tem je bilo seveda dokazano, da sta hotela nočna obiskovalca kletnih pr-storov »Daj-Dam« vlomiti. Na podlagi te-ga je policija potvrdovala naprej in ugo-tovila, da sta Braj in Semčič nevarna vlo-milca, ki sta že večkrat imela opravka z oblastmi. Oba so izročili sodišču.

Poročali smo pred dnevi, da so v cinku »Columbia« aretirali 17-letnega Karla Č., ki je na Savi kradel kar na debelo. Polija je ugotovila, da je imel Karl pomagača, brezposelnega potopuha Marijana Udovi-ča, ki je bil še le nedavno izpuščen iz zapo-ra, kjer je predsedal manjšo kazen zaradi sodelovanja pri vlovu v Gotilničarsko sadlago. Pri Udoviču je policija zaplenila dve ukradeni obleki in več drugih predme-tov.

Čeprav so poloviči že več tatov, na Savi in Ljubljani še vedno kradejo. V nedeljo je bil na Savi ukraden narednik Mihoj Rabič, ki mu je nekdo izmaknil žepno uro v vrednosti 400 Din ter listnoco z raznimi legitimacijami. — Na Ljubljani je nekdo na »Špic« ukradel Salvatoru Rupniku par nizkih rjavih čevljev, vrednih 235 Din.

Aforizmi

- Največja nesreča je, da gledajo lju-dje več na besede kot na dejanja. Nič manj tragično pa ni, da govore navad-no je tisti, ki niso upravičeni sklicevati se na dejanja.
- Kar je dobroga v človeku, to hoče spraviti v denar.
- Življenje ne more biti lepše od ljudi.
- Beseda, ki se ti zdi najlepša, je na-vadno prazna.
- Kogar ne ozdravi delo, ni sposo-ben živeti.
- Človeka, ki bo odkril v tebi sla-bost, boš zasovražil.
- Ni zasluga, če stradaš in če molčiš, to je, pač že od njega dni dolžnost vseh, ki se ne morejo ponašati z za-slugami, da bi strdali zaradi njih drugih.
- Če mirno, preprosto odkriješ naj-večjo resnico, bo komaj kdo opazil, da si govoril, če se pa hrupno, v zanosu zlažeš, bo ta laž vzbudila vihar navdu-šenja.

Dnevne vesti

— Minister Ivan Mohorič odpravi jesenski velesajem. Minister trgovine in industrije g. Ivan Mohorič se osebo udeležiti svečane otvoritve jesenske prireditve ljubljanskega velesajma kot častni predsednik in zastopnik kraljevske vlade. To bo prvi njegov uradni poset Ljubljani.

— Čehoslovaški poslanik dr. Flieder na otvoritvi jesenske velesajma. Čehoslovaški poslanik na našem dvoru g. dr. Robert Flieder bo uradno zastopal čehoslovaško republiko pri otvoritvi jesenske prireditve ljubljanskega velesajma 3. septembra in na kongresu narodnih noš 4. septembra.

— Visoko odlikovanje župnika Barleta. Nj. Vel. kralj je v ponedeljek dopoldne sprejel na Bledu v avdijenci bivšega narodnega poslanca, župnika g. Janka Barleta in mu je osebno izročil visoko odlikovanje, red Jugoslovske krone 3. stopnje. Odličnemu odlikovancu iskreno čestitam!

— Upokojitve v državni službi. Upokojeni so: policijski stražnik II. razreda pri predstojništvu mestne policije v Mariboru Milan Fikrak, cesar-služitelj pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Kranju Ivan Gorjanc, čestni nadzornik-zvaničnik pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Novem mestu Maks Rovšek, policijski stražnik I. razreda pri upravi policije v Ljubljani Josip Ružič in Alojz Verčkovnik, služitelj banke uprave Josip Šimenc in policijski stražnik I. razreda pri predstojništvu mestne policije v Mariboru Josip Škerjanec.

— Izpremembe v banovinski službi. Imenovana sta za banovinska uradniška pripravnikinja, vršila dolžnosti sreskega kriminalnega referenta pri sreskem načelstvu v Smarju pri Jelšah Ivan Strašek, pri sreskem načelstvu v Novem mestu pa Franc Šušteršič; upokojen je strokovni učitelj na banovinski kmetijski šoli na Grmu Ludvik Puš.

— Iz zdravniške službe. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan upokojeni sanitetni polkovnik v Ljubljani dr. Vladimir Ferlan.

— Razid društva. Podružnica društva »Kraška šola« v Šmilklavžu pri Slovenjgradcu se je po sklepu občnega zborstva ustavila.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 67, z dne 24. t. m. objavlja zakon o kovanju srebrnega denarja, zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o davku na poslovni promet in zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o skupnem davku na poslovni promet, zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o državnih trosarinih, uredbi o organizaciji in poslovanju državne filmske centrale in o nagradah njenih članov in uslužbenec, pravilnik o knjižništvu, upravljanju in trošenju dohodkov iz sklada za izdelovanje vstopnic, ostalih taksih obrazcev in za nočno takso revizijskega, izpremembe in dopolnitev pravilnika o sestavi, poslovanju in področju nadzorstvenega sveta Poštne hranilnice, dopolnitve člena 33., pravilnika o carinskih posrednikih in 3 objave banske uprave o pobiranju občinske trosarine v letu 1932.

— Kongres narodnih noš v Ljubljani od 2. do 5. septembra. Vsi udeleženci kongresa narodnih noš v Ljubljani uživajo ugodnost četrtinske železniške vožnje, če pridejo na kongres v narodnih nošah. Kongresna pisarna bo obisk kongresa potrdila na legitimacijah samo udeležencem v narodnih nošah.

— Razlaga člena 8. uredbe o poštinskih prostosti. Državna in samoupravna oblastva, uradi in ustanove lahko prelagajo ne-frankirana pisma in dopisnice za privatnike tudi v krajevnem prometu, kakor n. pr. davčne opomine, ker v tem primeru ne gre za brezplačno izročitev in ker dosledno temu to tudi ni v zvezi s členom 4. narebe, po kateri oprostitve v krajevnem prometu ne velja.

— Razstavo čistokrvnih psov vseh pasem priredi dne 8. septembra t. l. Jugoslovaški kinološki savez na jesenskem velesajmu v Ljubljani, ki se vrši od 3. do 12. septembra. Razstavljenih bo preko 300 teh najzvestejših spremljevalcev človeka.

— Razstavo slovenske knjige priredi letos prvič slovenska založništva in knjigarne na letošnjem jesenskem velesajmu v Ljubljani od 3. do 12. septembra. Obiskovalci se bo nudili lep pregled plodonosnega dela zadnjih let na književnem polju. Naj bi si utrla naša knjiga širšo pot v slovenske domove.

— Zdravniški izpopolnjevalni tečaj na graški univerzi. V tednu po 10. oktobra se bo vršil na medicinski fakulteti graške univerze za zdravniške izpopolnjevalni tečaj s ciklom predavanj o teoriji in lečenju thyreotoksioze s posebnim ozirom na pogosto prezrete maskirane oblike, kakor tudi s ciklom predavanj o prvi pomoči v nesreči. Na spredu so poleg tega predavanja o modernem imuniziranju in lečenju otroških bolezni, o hormonterapiji in lečenju ženskih bolezni, itd. Točnejše informacije se dobe pri dekanatu medicinske fakultete v Gradcu.

— Umetnostne razstave na velesajmu so že dobro znane. Letos se priredi v okvirju jesenske prireditve ljubljanskega velesajma od 3. do 12. septembra razstava upodabljajoče umetnosti žena v slovenski umetnostni, na kateri sodelujejo vsi pomembni slovenski slikarji in kiparji. Vsak obiskovalec bo vidil najlepšo sliko s slikom. Izvoljena umetnika bo nagrajena.

— Vasja Pirc v Sisku. Naš šahovski mojster Vasja Pirc nastopi jutri zvečer v Sisku s simultanko proti članom siskega šahovskega kluba.

— Fotoklub v Ljubljani priredi na letošnjem jesenskem velesajmu od 3. do 12. septembra jugoslovaško amatersko razstavo umetniških fotografij. Razstava, na kateri sodelujejo najboljši foto-amaterji iz cele države, obsega veliko razstavno zgradbo.

— Izlet na morje ob priliki kongresa narodnih noš v Ljubljani od 2. do 5. septembra. Za največjo ugodnost in za najprijetnejšo zabavo udeležencem izleta na Jadran je vsestransko poskrbljeno. Prijava za ta izlet so posebno številne iz dravske banovine, z našega juga in iz

Čehoslovaške. Na parniku bo vladalo najlepše razpoloženje. Parnik bo ves okrašen z zelenjem, ponosil bo bajno razsvetljenje, na ladji bodo imeli odlično godbo, za razne zabavne igre bodo skrbeli priznani člani - umetniki našega društva. Tik pred vhomod v splitsko luko bo na parniku bengalični ogenj in osmijemet. V Splitu slavnosten sprejem izletnikov, ki bodo izstopili v narodnih nošah, vsled česar naj izletniki vzamejo s seboj čim več narodnih noš. Zadnji rok za prijavo na ta izlet je kot že sporočeno do 30. avgusta.

— Javno zborovanje JRKD se bo vršilo 18. septembra od 10. dopoldne v Ljubljani. Na zborovanju bodo poročali aktivni ministri, senatorji in poslanci iz raznih krajev naše države. Ker je mišljena prireditve v velikem obsegu, naj se ta dan ne vrše v naši banovinski druga večja zborovanja naše organizacije.

— Nova grobova. V Ljubljani je včeraj umrla vdova posestnika in trgovca ga. Ivana Lušin, rojena Pogorelec. Njene zemске ostanke prepelja jutri ob 14. iz Jenkove ulice 20 v Sodražico, kjer jih položi ob 16.30 na domačem pokopališču k večnemu počitku. Včeraj je po dolgem trpljenju za vedno zatislila oči v Ljubljani vdova po uradniku ga. Alojzija Smoleja. Pogreb bo jutri ob 16. Pokojnicama blag spomin, težko prizadetim svojem naši iskreno sožalje!

— Razpust društva. »Esperantistični krožek v Brezicah« in »Društvo privatnih nameščencev za Meziško dolino v Guštanju. Slovensko bralno društvo »Lipa« pri Sv. Boženju pri Središču, je bilo razpuščeno. Ker se je pa naknadno ugovorilo, da društvo deluje in da ni otilo razloga za razpust, se tozadevna odločba razveljavlja.

— Zveza gospodinj je v preteklem letu na jesenskem velesajmu s svojo prvo razstavo »Novodobno gospodinjstvo« prikazala svoj splošni delovni program. Letos je temeljito in podrobno izdelala eno točko tega programa, gospodinjstvo v kuhinji in vse, kar je s tem v zvezi. Razstava je tekom dela dobila ime »Domače ognjišče«, saj se je od vsega začetka sukal program okoli tega najvažnejšega domačega središča. Pod imenom »Domače ognjišče« bo torej prirejena št. velika razstava Zveze gospodinj na jesenskem velesajmu v Ljubljani od 3. do 12. septembra t. l.

— Za mrtve proglašeni. Okrožno sodišče v Novem mestu je uvedlo postopanje, da se progias za mrtve mizar in organist iz Cerklje Alajziji Ivšič, uslužben nazadnje v Velikih Laščah, strojni ključavničar in bivši mornar v Pulju Ištvan (Stefan) Kovač iz Valte vasi, delavec in kočarčin vošč v Ostrožniku Anton Jerman, pristojen v St. Rupert, posestnik v Sadu Anton Kralj, pristojen v Dob, posestnik iz Borovca Peter Briški, pristojen v Banjoloju, delavec iz vasi pri Brodu Ivan Kikel, pristojen v Stari log, posestnik v Kovačem gradu Jurij Šutej, pristojen v Vinico in kočar v Jablanici Vinko Mevželj, pristojen v Boštanj.

— 30.000 gostiln v Jugoslaviji. Na zborovanju Zveze gostilničarjev v Sarajevu je poročal hotelir Perkovič o stanju gostilničarske obrti. Iz njegovega poročila je razvidno, da je v naši državi nad 30.000 gostiln in restavracij, ki zaposlujejo nad pol milijona uslužbenecv.

Iz Ljubljane

—J Razstavljene slike in pokali. V izložitvi trdke »Noblesse« na Aleksandrovi cesti so razstavljene fotografije zmagovalne litirjanske plavalne ekipe. Slike so delo fotomaterja g. Vikta Vodlika in so zelo lepe. Poleg plavčev, waterpolo moštva in stakatev, juniorjev in seniorjev, je tudi uspela fotografija inš. Stanka Bloudka, ki mu gre gotovo največja zasluga za uspeh naših plavčev, saj je on Ljubljani zgradil tako krasno kopališče. V trgovini sta razstavljena tudi pokali zagrebških »Novosti« in Petrinovičev pokal, ki si ju je priborila litirja.

—J Povratek otrok počitniške kolonije v Kamni gorici. Bolniška blagajna magistratskih uslužbenecv je poslala letos okrog 32 otrok na počitnice v Kamno gorico. Sročni so se otroci po enomesečnem letovanju z avtomobilom vrnili iz Kamne gorice v Ljubljano. Otroci so se dobro popravili, polnih, rdečih lic so se vračali domov. Na vozniki skozi mesto so veselo vriskali, da so Ljubljančani začudeni postajali, misleč da imamo novo proslavo.

—J Otroci se vračajo s počitnic. Starše obveščamo, da se otroci, ki sta jih drž. šolska poliklinika in protituberkulozna liga poslala v počitniško kolonijo šolske poliklinike v Medvodah, se vrnejo dne 31. avgusta s popoldanskim vlakom ob 16.30. Starši naj prevzamejo te otroke pred glavnim kolo dvorom. Deklice iz počitniške kolonije Lučkovica pridejo isti dan ob 10. dopoldne na šolsko polikliniko, Resljeva cesta 10. Otroci iz počitniške kolonije Rakitina pridejo tudi isti dan na šolsko polikliniko ob pol 13.

—J Šolska kuhinja Nj. Vel. kraljice Marije je v preteklem šolskem letu 1931-32 izdala brezplačno 4906 kosil, proti polovični ceni Din 2.50 5889, proti polnemu plačilu 4474. Skupno se je prehranjevalo dnevno ca. 95 (otrok) dijakov. V počitniškem času, ko kuhinja ne posluje, je pa podprla siromašno dijaštvo s tem, da je poslala v počitniške kolonije šolske poliklinike na Gorenjsko in na morje v dom Franje Tavčarjeve v Kraljevo večje število srednješolskih otrok. Na Gorenjsko je odšlo na letovanje 18 dijakov in dijakinj. Isto število pa k morju. Tudi v novem šolskem letu 1932-33 bo kuhinja izdajala opoldne kosilo onim dijakom, ki se vozijo iz okolice v mesto v šolo in ostajajo opoldne brez tople hrane. Prošnje za sprejem, opremljene z ubožnim spričevalom in točnimi premoženjskimi podatki, naj se vlože do 7. septembra na šolski polikliniki v Ljubljani, Resljeva cesta 10, in sicer osebn. Prošnje, katerim ubožna spričevala sploh niso priložena, ali pa zelo pomanjkljiva, se ne bodo upoštevale.

—J Šolska se ne bo dobila kanalizacije. Šiška, najnovša Ljubljana VII je zdaj že eden največjih mestnih okrajev. Nima pa še kanalizacije, ki je predpogoj, da je mesto higienično. S kanaliziranjem Šiške je težava predvsem, ker je ta mestni del najbolj oddaljen od Ljubljane, torej od glavnega zbirnega kanala. Lani so začeli betonirati kanal za severni mestni del. Zgradili so ga do Dunajske ceste. Letos so zgradili en odep tega kanala na Dunajski cesti do antičarijske vojašnice, posneje so pa tudi nadaljevali gradnjo zbirnega kanala proti šiški, ki so ga te dni zgradili do gorenjske železnice pri kolo dvoru. Železniška uprava je dovolila, da zgrade kanal na njenem svetu, to je predor pod železnico, ki bi ga zdaj lahko že vrtali. Zmanjkalo je pa kredita in kanalizacijska dela so se ustavila za nedoločen čas.

—J Pruski most, ki so ga popravili samo za silo, se sme obtežiti le do 2000 kg, kar je pa že skoraj tvegano. Na opozorilni napis pa vozniki mnogo ne gledajo, mnogi ga niti ne opazijo. Istočasno bi ne smela brez most peljati dva voza, zlasti obložena ne. Te dni je pa na mostu tako živahen promet, da peljejo česče po trije vozniki hkrati visoko naložene vozove otave čez most. Vozniki se motijo, če mislijo, da bo most vedno toliko vzdržal, ker so ga pač tako dobro preizkusili; če se ne žele potpati s konji vred v Ljubljani, bodo morali biti previdnejši.

—J Manjše zidave. Lekamar Rudolf Ramor si gradi k enonadstropni hiši št. 6 na Bičevju prizdeke za zimski vrst. Prizidek bo na južni strani hiše, na katerem bo udobna terasa. Zidanje vodi stavbno podjetje G. Tunnies.

—J Naše ceste. Tržaška, Rimska in druge ceste, po katerih se vrši živahen avtomobilni promet, so vse kot najstare, kar se najbolj vidi po vsakokratnem sklopjenju, ko stoji voda po kotaljah. Treba bi bilo navoziti kraj cestišč kupa gramoza, da bodo z njim potresli ceste, kadar bodo deževni dnevi.

—J Prijetno morsk letovanje. Pričenši s 1. septembrom, nudi posameznikom, tudi materam z otroci, Kolo jugoslov. sester v svojem krasnem Dečjem domu Fr. Tavčarjeve tik ob morju v Kraljevic. Morska kopel doma prosta, stanovanje s svo prehrano po nizki ceni. Pismene potizvedbe na naslov: Kolo jugoslov. sester v Ljubljani, Rimska cesta 9, pritišlje. Utemene istotam v sobi št. 27, VIII., od 4. do 6. popoldne v društveni pisarni.

— Privatna stanovanja. Oj 3. do 12. septembra bo v Ljubljani jesenski velesajem, a v dnevi od 2. do 5. septembra je napovedano slavlje 10 letnice društva »Sočec«, kongres slovaških narodnih noš in državne streliške družine s slavnostnim razvitem praporov »Sočec« in streliške družine. Na kongres narodnih noš pride pod pokroviteljstvom praškega primatorja Fr. Baze 300 Čehov s svojo lastno godbo. Razen tega aranžira beograjski »Putnik« poseben vlak v Ljubljano in na Bled. Ker je pričakovati velikega navala tujcev iz vseh krajev naše države in inozemstva, se ljubljansko meštanstvo vnujudo naproša, da driskoti na pomoč stanovanjskemu namu ljubljanskega velesajma in javi naslove prenočišč. Prijave sprejema mestno odpravnostno mestnega načelstva od 24. t. m. do 1. septembra od 8. do 14. ure (Mestni trg 27-III), od 2. septembra naprej pa bo uredoval stanovanjski urad na glavnem kolo dvoru v svojih občinskih prostorih od 7. do 22.

Naznanilo otvoritve!

Vsem gg. zobozdravnikom in dentistom si usojam najljubnjeje naznaniti, da sem otvoril na Dvornem trgu št. 3 (nad Narodno kavarno)

ZOBOTEHNIŠKI LABORATORIJ

v katerem bom izvrševal vsa najmodernejša strokovna dela sodobne zobne tehnike. Se priporoča EDVARD SEVER

—J Društvo »Sočec« v Ljubljani naznanja, da prične razpošiljati legitimacije za četrtinsko vožnjo na proslavo društva »Sočec«, katera se vrši 4. septembra t. l. v teku par dni, tako da bodo vsi prijavitelci pravočasno prejeli legitimacije. Četrtinska vožnja je dovoljena po vseh železniških Jugoslavije. Poetniki z žigosano legitimacijo proslave društva »Sočec« uživajo četrtinsko vožnjo tudi iz Ljubljane v Bohinj, odnosno po celi Gorenjski. Izkaznice za četrtinsko vožnjo veljajo od 1. do 17. septembra t. l. Legitimacije se naroča pri društvu »Sočec« proti povzetju 2 Din. Žigosanje legitimacij se prične 4. septembra t. l. od 2. popoldne na vesehišnem prostoru od konca prireditve, to je do 2. juntraj.

— Prireditveni odbor društva »Sočec«. 411

—J Sokol i. Ljubljana - Tabor obvešča svoje članstvo, da je preminula dolgoletna članica sestra Ivana Lušin, roj. Pogorelec. Pozivljemo članstvo, da se pogreba pokojne sestre, ki se vrši v četrti 25. avgusta t. l. ob 2. popoldne iz Jenkove ulice 20, udeleži v kar največjem številu v okvirju z znakom.

—J Okrožna streliška družina poziva celokupno članstvo, da se zanesljivo udeleži sestanka, ki se bo vršil jutri 25. t. m. v hotelu Struškul ob 8. zvečer.

—J Ciril - Metodova podružnica v šiški priredi v nedeljo 28. t. m. »Komarjev dan«.

— ZSK Hermes - kolesarska sekcija, sklicuje za drevi ob 7. zvečer sestanek vseh kolesarjev in prijateljev sekcije na dirkališču. Vsi, ki se niso v posesti klubske legitimacije, prejmejo isto na sestanku.

—J Seznam izgubljenih predmetov, prijavljenih upravi policije v Ljubljani od 1. do 15. t. m.: kvertura s 500 Din; 451 dinarjev; listnica z 1200 Din; denarnica z 62 Din; denarnica, v njej 360 Din, 1 tipno spričevalo voza »Renault«, 1 evidenčna št. 51, šoferska legitimacija, vozno dopustilo in spričevalo za avtomobilsko, vse glaseče se na ime Mercur Alfonz; listnica, v njej tempoerna karta za vožnjo Ljubljana-Laverca, železniška legitimacija glaseča se na ime Ankon Anton in razni listki; ročna torbica, v njej 600 Din in zlata verižica z obeskom; ročna torbica z 270 Din in 2 robca; železna vinta za obračanje avtomobila; očala; beleznica, v njej 100.— Din in razne legitimacije, glaseče se na ime Silvic Ludvik; delavska knjižica glaseča se na ime Mahkovec Ivan; 2 modri ženski jopič; nov ženski kombin; delavska knjižica glaseča se na ime Bobič Ivan; lorgnon iz double-zlata; zlata zapesna verižica z obeskom (grb v emaju); očala z zelenim steklom in roženim držalom; zlata zapesnica z modrim kamnom in srebrna zepna ura z verižico.

Specijalist za otroške bolezni
Dr. V. STACUL
Gospodetska cesta 2
ne ordinira 11087
od 27. avgusta do 5. septembra.

Iz Celja

— Uvedba eksekucije za zapadle davščine. Davčna uprava v Celju opominja vse davčne zavezance - zamudnike, da plačajo zaostale davščine (15. avgusta v plačilo zapadle tretje četrtletne obroke zgradinarne, pridobivne, rentnine družbenega davka, davka na neoženjene osebe, davka na poslovni promet ter vojnice in prvi polletni obrok zemljarine) najkasneje v osmendemnem roku od 29. avgusta do 5. septembra, sicer bo brez nadaljnega sledilo izvršilno postopanje in sicer z rube zem. Rubežni stroški znašajo 2% davčnega dolga ali najmanj 10 Din v vsakem slučaju. Razen tega je treba v vsakem slučaju plačati za popis takso v znesku 5 Din.

— Društveni izlet »Merkurja« iz Zagreba v Celje. Društvo trgovskih in privatnih nameščencev »Merkur« v Zagrebu in njegova celjska podružnica bosta priredila v nedeljo 4. septembra zjutraj društveni izlet s posebnim vlakom iz Zagreba v Celje. Izleta se bo udeležilo okrog 600 oseb iz Zagreba, Siska, Karlovca, Duge reze, Belovara in Križevcev, najbrž pa tudi mnogo ljubljancv in mariborčanov. V Celje bo prišel tudi društveni tamburaški zbor iz Zagreba. Dopoldne bo koncert na prostem, opoldne banket, popoldne pa velika zabava. Celjska podružnica »Merkurja« hoče s tem izletom pripomoči k razvoju tujskega prometa v Celju in okolici.

— Zlata očala, vredna 200 Din, so bila izgubljena v nedeljo 21. t. m. na poti od Kapucinskega mostu do Glavnega trga.

Konec hude vročine

Menda se vremenski preokli res niso zmotili, ko so nam napovedovali konec vročine. Včeraj popoldne se je nebo od jugozapada nenadoma močno pooblačilo in dobili smo med polhlevno nevihto nekaj dežja, ki je pa komaj dobro zmočil prah in so bile ceste čez nekaj ur zopet suhe in prašne. Razsusešena zemlja seveda od tega dežja ni imela nobene koristi. Več dežja je bilo vsaj po oblakih in grmenju sodeč na dolenski strani. Vendar je pa tudi ta dežek ozračje znatno ohladil in najbrž smo s hudo vročino za letos pri kraju. Malo je namreč verjetno, da bi vročina tako pozno znova pritisnila. Avgust je bil letos sploh izredno vroč ne samo pri nas, temveč tudi po drugih državah. Pas hude vročine je bil zajel vsjo zapadno in srednjo Evropo in bil je v zvezi z visokim zračnim pritiskom, ki se je bil pojavil od zapada okrog 6. avgusta nad Francijo ter se razširil počasi proti vzhodu do Poljske in Rumunije. Večkrat je barometer nekoliko padel, pa je takoj zopet poskočil in vreme je ostalo lepo. Ves čas je bilo večinoma jasno in letu pa tam so imeli krajevne nevihte. V mnogih krajih zapadne in srednje Evrope, zlasti v Franciji, so imeli nad 35 stopinj vročine. V Berlinu in nekaterih drugih nemških mestih so imeli 36 ali celo 38 stopinj. Prvi preokret vremena ni nastal nad notranjo evropsko celino niti takrat, ko so prinesle nevihte skoraj povsod delno ohladitev. Mnogi hladni valovi, ki se že delj časa širijo nad severno Evropo, srednje Evrope še niso dosegli. Temeljite ohladitve torej zaenkrat še ni pričakovati, pač pa smemo upati, da nam tako hude vročine, kakor smo jo imeli zadnje dni, letos ne bo treba več prenašati.

Druga petletka na Kavkazu

Navzlic neuspehu prve petletke se pojavljajo v Rusiji vedno novi načrti. V programu druge petletke zavzema odlično mesto Kavkaz zlasti glede elektrifikacije, ki so za njo dani na Kavkazu vsi pogoji, kajti vodne sile je tam v izobilju. Dosedanja kapaciteta 294.000 kw naj bi po načrtu druge petletke do leta 1937 narasla na 1.600.000 kw. Ob koncu leta 1937 naj bi obratovalo na Kavkazu 23 elektrarn, od teh 17 hidroelektrarn. Središče tega velikega električnega omrežja naj bi tvorilo armensko jezero Seman s močnim vodopadom na reki Zanga (450.000 kw). Temu bi sledil Baku z 200.000 kw, dalje Mingčaur s 170.000 kw, Hrangles s 150.000, a glavna hidroelektrarna v Azerbejdžanu bo imela 140.000 kw. Na zapadnem Kavkazu pa nameravajo zgraditi elektrarne na rekah Ingan, Rion, Kodor itd. po 100.000 kw. Pustinjio Mugan hočejo namakati in s tem pridobiti 130.000 hektarjev zemljišča za bombažne plantaže.

Drugo važno poglavje kavkaške petletke je pridobivanje nafte. Baku sam krije 60 procentov vsega konzuma nafte v Rusiji. Po drugi petletki naj bi se pa pridobivanje nafte v Baku tako povečalo, da bi bila domača poraba celo prekoračena. Zdjaj daje Baku 15.8 milijonov ton nafte, po drugi petletki naj bi se pa povečalo pridobivanje na 40 do 50 milijonov ton. Premogovniki v Zakavkazu dajejo zdaj 360.000 ton, po drugi petletki naj bi pa dajali 5 milijonov ton. Pridobivanje medij naj bi se povečalo od 6000 na 50.000 ton, aluminija pa od 40.000 na 150.000 ton. Ni dvoma, da so to sijajni načrti in da sovieti pravilno cenijo naravne zaklade svoje zemlje, drugo vprašanje je pa, če ne precenjujejo svojih sil, kakor so jih doslej.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

B. Desmoulin

33

Prokletstvo ljubezni

Roman.

— Sad prešušne ljubezni... Mar ne izdaja vsega pismo njegovega očeta?

— Res je. A kaj želite zdaj od mene?

— Želim, da ne dovolite, da bi Carmen dobivala pisma od te počle ženske... Dejal sem, da je mrtva, ker hočem, da ostane za vedno in za vse.

— Bodite brez skrbi. Saj ne ve, kam naj piše, prvo pismo bi ji morala pisati Carmen... Toda v ministristvu bi lahko vedno vedeli, kje sem. Kdo ve, kaj bi utegnili priti na misel takih podjetni in pogumni ženski? Vendar bo pa njeno iskanje zaman. Vsa pisma il bodo vrnjena nerazpečatena. Bom že poskrbel za to.

— O čem se pa pomenkujete tu tako resno? — je vprašala nenkrat Carmen, ki je bila neopaženo prišla na vrt.

— O mrtvih se pomenkujeva, sestrica, o mrtvih, ki bom vse življenje žaloval za njima, in pa o mojem odhodu.

— O tvojem odhodu?

— Vrnem se v Panamo; prispel sem k vama samo zato, da vama prihranim neprijetne trenutke, ki bi jih bila doživela, če bi bila pismeno obveščena o vsem, kar sem vama povedal. Pisma bi se bila gotovo zelo ustrašila. Poleg tega sem pa imel s Saint-Hyrieixom trgovske posle. Zdaj je vse urejeno in jutri se odpeljem.

In res se je odpeljal. Nekaj mesecev po njegovem odhodu je dejal Saint-Hyrieix nekega dne ženi:

— Kaj ne pojedete v pristanišče čakati parnik?

— Ne, naveličala sem se že teh prizorov.

— Danes pripluje vojna ladja.

— S katero se pripelje vojaštvo? — je vprašala kar tja v en dan.

— Da, četa mornariške pehote in poseben odposlanec ministristva, štabni častnik, ki sva se seznanila z njim pred leti na potovanju na Norveško.

Carmen je prebledela in zadržala po vsem telesu.

— Kaj vam je?

— Nič, — je odgovorila, napenjajoč vse sile, da bi prikrija svoje presenečenje; srce ji je močno utripalo... Nič... nekaj me je zabolelo, pa je že minilo.

In poskusila je celo nasmejniti se. — Dejali ste, — je nadaljevala po kratkem presledku, — da se je z vojno ladjo danes pripeljal tudi častnik, ki ga poznava?

— Da, gospod Robert d'Alboize.

— Robert d'Alboize?

— To je tisti mladi štabni častnik, ki sva se z njim seznanila na nesrečnem »Prins Hendriku«. Kaj se ne spominjate?

— Ah, zdaj pa že vem, se že spominjam, — je jecljala Carmen.

Mož je nadaljeval, ne da bi opazil njeno razburjenost:

— Sporočili so mi, da prihaja z zelo važnim vojaškim poslanstvom. Poverjeno mu je bilo proučevanje vojaške obrambe na obali, da bi mogli v primeru vojne ljubovati sovražniku... Toda to vas pač ne zanima. Večjega pomena za vas bo, da je ta častnik prijeten družabnik, izredno duhovit mož tako, da se bo krog naših prijateljev razširil. Že pred leti, ko smo se seznanili, mi je bil zelo simpatičen. Vam tudi, a?

— Zares, kolikor se še spominjam, — je odgovorila Carmen.

— Zal se mi zdi, da je vdovec, — je nadaljeval Saint-Hyrieix z običajnim konverzacijskim glasom. — Pravim, da se mi tako zdi, kajti iz brzojavke podrobnosti v tem pogledu nisoo razvidne. Vem samo, da ga spremlja sinček, dočim žena nikjer ni omenjena.

Marcel... to je Marcel!

Robert in Marcel!

Malu je še manjkalo, pa bi se bila onesvestila. K sreči je njen mož kmalu odšel in ostala je sama.

Zdaj se je lahko končno vsa posvetila svojim mislim in nepopisna radost ji je napolnila srce.

Čutila je pa, da bo treba napeti vse sile, da se ne izda in da premaga silno hrepenenje, ki jo je vleklo k drugemu bitju.

Robert je prišel in od prvega trenutka se jima je zdelo, da se nista nikoli ločila.

Robertova vojaška misija je imela mnogo skupnega z delovanjem Saint-Hyrieixa, tako da se častnikovi poseti niso nikomur zdeli čudni. Poleg tega je bilo v Cayenni zelo malo družabnega življenja in nihče se ni čudil, da je Carmen tako vzljubila častnikovega sinčka. Tudi Marcel je bil v Saint-Hyrieixovem domu stalen gost.

Carmen je povedala Robertu, da sta Helena in njen sinček mrtva. Prve dni si te nesreče nista jemala posebno k srcu. Pozneje se je pa spomin na Heleno vedno bolj oglašal. Seveda nista niti slutila, kako strašne posledice

je imela Helena poživovalnost.

Carmen je zvedela od Roberta, zakaj ji ni mogel poslati njenih pism, kakor je bil obljubil. Toda zakaj so jima silile solze v oči in zakaj je bilo obema tesno pri srcu, če sta govorila o Heleni? Zakaj je obhajala Carmen groza, če je pomislila, kako je vplivala na Heleno vest, da ima ljubavno razmerje z Robertom?

Zaman si je Robert prizadeval priboriti si zopet njeno srce. Carmen je ostala mati, bila je nežna ljubica, globoko udana svojem ljubčku, toda bila je tudi zvesta žena, kakor bi jo varovala draga senca pokojne Helene z onega sveta.

XI.

SUHA GILJOTINA.

Minilo je pol leta. Nekega dne je moral Robert d'Alboize za več mesecev zapustiti Cayenne in se po nalogu ministristva napotiti v notranjost kolonije.

Seveda bo ostal mali Marcel pri gospej Saint-Hyrieix ves čas, ko bo oče odsoten.

Robert se je moral napotiti v Kakao na bregovih Comte, v krajino sredi pragozda, kamor še ni bila prodra civilizacija. Tam je bila že zgrajena kaznilnica, kamor so pošiljali najtežje zločince. Iznanci so bili večinoma naseljenci. V kaznilnici je bilo samo neznatno število težkih zločincev. Vsi so na videz potrpežljivo prenašali svojo usodo pričakujoč, da jim bo kazni znižana ali da jih izpuste.

Tako je poročal ravnatelj kaznilnice kapitanu Robertu d'Alboize. Zdravstvene razmere v kaznilnici so bile zelo žalostne. Poslopje je bilo nekoč že zapuščeno in šele nedavno so bili začeli misliti na popravilo.

Iznanci so poznali kaznilnico pod imenom suha giljotina. Mrzlico so dobivali iz zemlje, ki so jo hodili, iz zraka, ki so ga vdihavali, iz vode, ki so jo pili. Prinašal jo je veter iz močvirij Kawn, oddaljenih deset milj.

Robertu so pripravili nekoliko tepšo kolibo, ki je imela celo pod. Mladi častnik se je takoj lotil dela, delal je z vso vneto, pri tem pa ni pozabljal na svojo nesrečno ljubezni; Carmen mu je bila najsvetlejši ideal, mati njegovega sina, vredna vsega spoštovanja.

Vse ji je prinašal — svojo slavo, čast, nagrade za svoje nevarno in težko delo — vse je pripadalo nji. Za njo je delal, samo za njo, da bi ji zaigral na ustih ponosen smehljaj, ko zasliši pohvalo o svojem ljubčku, in da bi mogel biti njun sin nekoč ponosen na svojega očeta.

Zadnji Robespierrovi trenutki

V Parizu hranijo med drugimi spomini tudi stol, ki se je hotel Robespierre na njem ustrediti

V Parizu imajo shranjen med drugimi zgodovinskimi znamenitostmi tudi stol, ki je prava mojstrovina mizarške umetnosti 18. stoletja. Ta stol je spomin na predsednika narodnega konventa Robespierra, ki je na njem presedel noč v pričakovanju smrti, ko se je hotel ustrediti, pa je moral čez nekaj dni umreti pod giljotino. Giljotino so morali prepeljati iz pariškega predmestja na Trg revolucije, kjer je bil usmrčen tudi kralj Ludvik XVI.; zato se je Robespierrova usmrtnica za nekaj dni zakasnila. Robespierre se je hotel ustrediti v trenutku, ko so vdrl vojaki narodnega konventa na magistrat, da bi ga aretirali. Kroglja mu je pa prebrala samo lice in zdrobila spodnjo čeljust. Ranjeni Robespierre, trpeč silne bolečine, vsemogočni diktator mlade francoske republike, ki je po Barrasovih besedah tri leta tresel žezlo smrti ter napolnil vse svet s strahom in grozo, je preživel na tem stolu noč, a pod glavo je imel šatuljo s svojimi listinami.

Izjalovljeni samomor je Robespierro tako zmedel, da ni vedel, da so ga prepeljali v Tuileries. Ko se je slednjič zavedel, je zaslišal veselo glasove svojih tovarišev, razlegajoče se iz posveovalnice odbora za narodno blagostanje. Narodni konvent, ki so ga njegovi odbori in pijani Hanriotovi vojaki tiste noči večkrat vznemirjali, je bil zadovoljen, vedoč, da je z Robespierro aretacijo nevarnost minila. Robespierrova rana je začela ponovi znova krvaveti. Hotel se je je dotakniti z jezikom, pa ni mogel, ker je imel tudi jezik ranjen. V ustih so mu tičali koski zdrobljene čeljusti, zobe je imel izbite, kri mu je tekla okrog vratu in namakala tudi srajco. Vrečica iz bele kože, ki je bila v nji Robespierrova pištola in s katero si je Robespierro brisal kri, je tudi ohranjena kakor pištola in stol, ohranile so se pa tudi Robespierrove bele volnene nogavice in svetlomodri frak, ki je v njem slavni revolucionar s šopkom v roki vodil množice ljudstva k svečanosti »najvišjega bitja«.

Ljudje, ki so imeli kaj opraviti v konventu in odborih, pa tudi navadni radovedneži, so prihajali v sobo, da bi videli strtega Robespierro, da bi vsemogočnemu, ki se ni mogel več premikati, niti govoriti, pljuvali v obraz

in ga žalili. Tiste noči se je Robespierro spominjal svoje mladosti in preziranja svojih tovarišev iz mladih let, ki je zadnjega med njimi, Desmoullinsa, dal usmrtiti. Spominjal se je težav svojega študiranja, začetka svoje odvetniške kariere, svojega ponizanja v takratnem fevdalnem življenju ter svoje čudovite kariere. Med spomini si je brisal rano s pisarniškim papirjem, ki je bilo na njem napisano: »Francoska republika. Odbor za splošno blagostanje. Enakost, svoboda, bratstvo.«

Vojaški ranocelnik, ki je moral drugo jutro s konjeniškim polkom na bojišče, je prišel zgodaj zjutraj pregledat Robespierrovo rano. Vedel je, da bo Robespierrova glava drugi dan padla pod giljotino in zato je okrvavljeni glavi prizanesel z novimi mukami. S pinceto je odstranil Robespierro iz ust samo nekaj kosčkov kosti in izbite zobe ter obvezal razmesarjeni obraz z robcem. Potem so pa prišli štirje možje, dvignili so Robespierro, ga posadili na nosilnico in odnesli v ječo.

Med prijatelji.

— Fred se čez teden dni vrne. Piše mi, da se bo po povratku poročil z najdražestnejšim dekletom pod solncem.

— To je nečuvstvo! Kaj pa misli? Saj je bil takorekoč že zaročen s teboj.

Vestna učenka.

— Zakaj pa sediš bosa, Jerica?

— Zato, ker se v šoli učimo šteti že do 20, pa rabimo poleg prstov na rokah tudi prste na nogah.

Razlika.

— Žena mi je vrgla včeraj skodečko vroče kave v glavo. Bi bilo kaj takega tudi pri tebi mogoče?

— Ne, mi pijemo samo čaj.

Karte in konjske dirke.

— Čudno, da tvoj prijatelj pri kartah vedno dobiva, na konjskih dirkah pa izgublja.

— To ni nič posebnega, kajti konji se ne dajo mešati.

Snubač.

— Gospodična, moja mati je bila čudovito lepa.

— Torej ste gotovo podobni svojemu očetu.

Vrhunost na povečje.

— Mož, napravi takoj prijazen obraz. tamle prihaja moj lečeni mož.

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Brez posebnega obvestila

Zapustila nas je po dolgem mukepolnem trpljenju in se preselila v večnost naša iskreno ljubljena mati, stara mati, prababica, teta in tašča, gospa

Ivana Lušin roj. Pogorelec

vdova posestnika in trgovca

Truplo blagopokojne prepeljemo po slovesni blagoslovitvi v četrtek, dne 25. t. m. ob 2. uri popoldne iz Jenkove ulice št. 20 v Sodražico.

V Sodražici bo pogreb istega dne ob 1/2 5. uri popoldne na ondnotno farno pokopališče.

Blago pokojnico ohranimo v blagem spominu.

Ljubljana-Sodražica-Maribor-Ljutomer, dne 23. avgusta 1932.

Žalujoči ostali.

?

?

?

?

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor zanika! — Na opravljanje brez znakov se odgovarjamo. — Najmanjši oglas 5 par.

IZVEZBANA FLETILJA dobi delo. Ponudbe s navedbo pogojev na naslov: Pirkovič, št. Jernej št. 95, Dolensko. 3217

NEPREMIČNINE

REUSARSKO OBST z električno napravo in inventarjem takoj oddam na prometnem kraju zraven cerkve. Anton D. Lenard, Varaždin. 3229

PENZIONISTI, POZOR! Kdor želi svoj lasten dom v lepem, zdravem in mirnem kraju Sevnice ob Savi, poljubne velikosti in oblike hiše ter poljubno velikostjo vrta, v ceni od 30.000 Din naprej, naj piše na naslov: Josip Merc, restavracija, Sevnica — kolodvor. 3222

MAJENO POSESTVO v bližini Kranja prodam po zelo ugodni ceni. Natančne informacije daje Frano Sajovic, Gorenje. 3221

TEGOVINO IN GOSTILNO oddam v najem ali prodam hišo. Koroska Beia št. 104, Slovenski Javornik, Gorenjsko. 3220

STAVBNE PARCELE v izmeri 18.000 m², 10 minut od tramvajске postaje ob Vrbskem jezeru, proti Celovcu, ugodno prodam. Pojasnila daje Maks Fock, tovarnar v Kranju. 3226

Vsa plesarska in soboslikarska dela izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBS družba z o. z. pleskarstvo in soboslikarstvo LJUBLJANA, Mestni trg 19 ali Oankarjevo nabrežje 21. Telefon 3070.

Najcenejši nakupi! KONFEKCIJA — MODA ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra c. 14.

MALINOVEC pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan, se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 6 56/T

MODROCE otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje IGNAČIJ NAROB, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu) 25/T

Brez posebnega obvestila

Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod

Zapustila me je danes po dolgem mukepolnem trpljenju moja nadvse ljubljena mati oz. teta, gospa

Alojzija Smolej rojena Fürst

vdova po uradniku

previdena s tolažili sv. vere.

Pogreb blagopokojne bo v četrtek, dne 25. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Poljanska cesta št. 17, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 23. avgusta 1932.

Žalujoča hčerka.

DOUK VSEH TRGOVSKIH PREDMETOV vseh modernih jezikov te nauči doma najceneje, najhitreje, najpopolneje. Dopisna trgovska šola, Ljubljana, Pražakova ul. 8/T (vogal Miklošičeve ceste št. 30). Najpopolnejša priprava študentov za privatne izpise na državnih trgovskih šolah. — Zahtevajte prospekt! 83/T

POSOJILA POT DO LASTNEGA DOMA in blagostanja vsakemu odprta. Pojasnila daje Stavbna hranilnica in posojilnica Ljubljana, Miklošičeva 15. 68/T

GLASBA GRAMOFONSKIE FLORE PO 1.— Din posojuje »Blagov«, Aleksandrova cesta 4 (prehod »Viktoria palače) in Maribor, Slovenska ulica 18. 70-T

STANOVANJA NA STANOVANJE IN HRANO sprejemem 2 solidna gospoda, Zibertova ul. 27/L, Sp. šilka. 3233

KUPIM RABLJEN KOTAČ (Schwungrad — laifer) za žago z vilo 8 cm premera ali brez kupim. Ponudbe na naslov: Plut, Gradac, Beia krajina. 3227

SLUŽBE FRIZERKO dobro izurjeno v trajni in vodni ondulaciji ter manikiranju, sprejme s 1. septembrom v stalno službo Stjepan Terzić, frizerski salon, Čakovec. 3219

VEČJA TRGOVINA z mešanim blagom išče za takoj mlajšo in dobro verzirano moč, zmožno tudi pisarniških poslov. Onč. Ribnica, Dolensko. 3218

Klavirji! Pianini! Kupujte na obroke od Din 400.— prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Hüzl, Stingl originalni, ki so neoporno najboljši! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Maticе

Alfonz Breznik Aleksandrova cesta št. 7 (vogal Beethovne ulice)

VEZENJE ZAVES, PERILA, MONOGRAMOV ENTLANJE, AZURIRANJE, PREDTISKANJE »BREDA« ŽEPNI ROBLI, RAZNA PREDTISKANA ŽENSKA ROČNA DELA